

Na osnovu Amandmana LXXXII tačka b) stav 5. i 6. na Ustav Republike Srpske, člana 115. Ustava Republike Srpske i člana 61. stav 2. Zakona o Ustavnom sudu Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“ br. 104/11 i 92/12), Vijeće za zaštitu vitalnog interesa Ustavnog suda Republike Srpske, na sjednici održanoj 18. oktobra 2022. godine, donijelo je

R J E Š E N J E

Nije prihvatljiv zahtjev Kluba delegata bošnjačkog naroda u Vijeću naroda Republike Srpske za utvrđivanje povrede vitalnog nacionalnog interesa bošnjačkog naroda u Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o poljoprivrednom zemljištu broj: 02/1-021-977/22, koji je Narodna skupština Republike Srpske izglasala na sjednici održanoj 14. septembra 2022. godine.

O b r a z l o ž e n j e

Predsjedavajuća Vijeća naroda Republike Srpske dostavila je 11. oktobra 2022. godine Ustavnom sudu Republike Srpske - Vijeću za zaštitu vitalnog interesa (u daljem tekstu: Vijeće) akt broj: 03.1/I-520/22, kojim se, saglasno zahtjevu Kluba delegata bošnjačkog naroda traži utvrđivanje povrede vitalnog nacionalnog interesa bošnjačkog naroda u Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o poljoprivrednom zemljištu broj: 02/1-021-977/22, koji je Narodna skupština Republike Srpske izglasala na sjednici održanoj 14. septembra 2022. godine. Uz navedeni akt dostavljen je predmetni zakon, Odluka o pokretanju postupka zaštite vitalnog nacionalnog interesa bošnjačkog naroda broj: 03.2-5-186/22 od 21. septembra 2022. godine, kao i Amandman sa obrazloženjem pod brojem 03.2-5-186/22-1 od 28. septembra 2022. godine, koji je Klub delegata bošnjačkog naroda podnio na ovaj zakon. U aktu predsjedavajuće Vijeća naroda navodi se da je Narodna skupština Republike Srpske na Trideset petoj posebnoj sjednici održanoj 14. septembra 2022. godine izglasala Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o poljoprivrednom zemljištu broj: 02/1-021-977/22, te je, saglasno Amandmanu LXXXII na Ustav Republike Srpske, ovaj zakon dostavljen na razmatranje Vijeću naroda Republike Srpske. Takođe, navedeno je da je Klub delegata bošnjačkog naroda, svojim aktom broj: 03.2-5-186/22 od 21. septembra 2022. godine, pokrenuo proceduru za zaštitu vitalnog nacionalnog interesa bošnjačkog naroda, jer kako se navodi u aktu predsjedavajuće, smatra da su ovim zakonom ugroženi vitalni nacionalni interesi bošnjačkog naroda. S obzirom na to da Vijeće naroda Republike Srpske nije postiglo saglasnost svih klubova povodom predmetnog zakona, kao ni Zajednička komisija Narodne skupštine i Vijeća naroda, pitanje je proslijeđeno Ustavnom sudu – Vijeću za zaštitu vitalnog interesa, da odluči da li je osporenim Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o poljoprivrednom zemljištu povrijeđen vitalni nacionalni interes bošnjačkog naroda.

Pored navedenog, u prilogu akta predsjedavajuće Vijeća naroda Republike Srpske dostavljeni su izvodi iz stenograma sa Trideset pete sjednice Narodne skupštine Republike Srpske, održane 14. septembra 2022. godine, Devetnaeste sjednice Vijeća naroda Republike Srpske održane 6. oktobra 2022. godine i Trinaeste sjednice Zajedničke komisije Narodne skupštine Republike Srpske i Vijeća naroda, održane 11. oktobra 2022. godine.

Na osnovu navedenog akta predsjedavajuće Vijeća naroda Republike Srpske i priložene dokumentacije, Vijeće za zaštitu vitalnog interesa utvrdilo je da je Klub delegata bošnjačkog naroda u Vijeću naroda Republike Srpske, 21. septembra 2022. godine, pod brojem 03.2-5-186/22, donio Odluku o pokretanju postupka zaštite vitalnog nacionalnog interesa bošnjačkog naroda u Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o poljoprivrednom zemljištu, koju je podržalo

šest delegata, dok je jedan bio protiv, te da se u Vijeću naroda o navedenom zahtjevu Kluba delegata bošnjačkog naroda glasalo po proceduri za zaštitu vitalnog nacionalnog interesa, ali nije postignuta saglasnost svih klubova u ovom vijeću. Zajednička komisija Narodne skupštine Republike Srpske i Vijeća naroda Republike Srpske na sjednici održanoj 11. oktobra 2022. godine, takođe, nije postigla saglasnost povodom ovog pitanja, pa je predmetni zakon proslijeđen Ustavnom sudu – Vijeću za zaštitu vitalnog interesa, da odluči da li je u konkretnom slučaju povrijeđen vitalni nacionalni interes bošnjačkog naroda.

Pored toga, u navedenom aktu predsjedavajuće Vijeća naroda Republike Srpske navodi se da je Klub delegata bošnjačkog naroda u Vijeću naroda Republike Srpske pokrenuo proceduru za zaštitu vitalnog nacionalnog interesa smatrajući da se Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o poljoprivrednom zemljištu ugrožavaju vitalni nacionalni interesi ovog naroda. Uvidom u Odluku o pokretanju postupka zaštite vitalnog nacionalnog interesa bošnjačkog naroda broj 03.2-5-186/22 od 21. septembra 2022. godine Vijeće je utvrdilo da je u stavu I ove odluke navedeno: "Pokreće se postupak zaštite vitalnog nacionalnog interesa na Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o poljoprivrednom zemljištu broj:02/1-021-977/22. Postupak vitalnog nacionalnog interesa pokreće se na osnovu člana 70. Ustava Republike Srpske dopunjenog Amandmanom LXXVII alineja 9 – druga pitanja koja bi se tretirala kao pitanja od vitalnog nacionalnog interesa ukoliko tako smatraju 2/3 jednog od klubova delegata konstitutivnih naroda u Vijeću naroda".

Odlučujući o prihvatljivosti zahtjeva, Vijeće je imalo u vidu odredbe člana 48. st. 1. i 2. Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske" br. 114/12, 29/13 i 90/14), prema kojem će Vijeće odlučivati o prihvatljivosti u roku od sedam dana od dana prijema urednog zahtjeva, ako su ispunjene procesne pretpostavke za odlučivanje o postojanju vitalnog nacionalnog interesa konstitutivnog naroda utvrđene u Amandmanu LXXXII na Ustav Republike Srpske. Ovom odredbom je takođe propisano da je podnosilac zahtjeva, uz zahtjev za ocjenu vitalnog nacionalnog interesa, obavezan Vijeću dostaviti:

dokaz o sprovedenoj proceduri u smislu odredaba člana 70. Ustava Republike Srpske, obrazloženje zahtjeva sa naznakom povrede vitalnih interesa iz člana 70. Ustava Republike Srpske.

U vezi sa navedenim, Vijeće je takođe uzelo u obzir i odredbu člana 49. Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Srpske, kojom je propisano da ukoliko podnosilac zahtjeva ne postupi po odredbama iz člana 48. ovog poslovnika, Vijeće će donijeti rješenje da je zahtjev neprihvatljiv.

Na osnovu naprijed izloženog, Vijeće je utvrdilo da je u konkretnom slučaju sprovedena procedura u smislu Amandmana LXXXII na Ustav Republike Srpske, kojim je dopunjen član 70. Ustava. Međutim, uz predmetni zahtjev za zaštitu vitalnog nacionalnog interesa nije dostavljeno obrazloženje zahtjeva o povredi vitalnog nacionalnog interesa iz Amandmana LXXXII na Ustav, kojim je dopunjen član 70. Ustava Republike Srpske, odnosno podnosilac zahtjeva nije konkretizovao i obrazložio u čemu se sastoji povreda vitalnog nacionalnog interesa bošnjačkog naroda u Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o poljoprivrednom zemljištu. Shodno navedenom, Vijeće je utvrdilo da podnosilac zahtjeva nije postupio saglasno odredbi člana 48. stav 1. alineja 2. Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Srpske.

U vezi sa navedenim, uvidom u Amandman na predmetni Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o poljoprivrednom zemljištu, koji je pod brojem 03.2-5-186/22-1 uložio Klub delegata bošnjačkog

naroda 28. septembra 2022. godine, Vijeće je utvrdilo da ovaj amandman, kojim se predlaže brisanje člana 3. predmetnog zakona, sadrži obrazloženje o razlozima zbog kojih je ovaj klub uložio ovaj amandman. U ovom obrazloženju se navodi da je navedeni član Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o poljoprivrednom zemljištu u suprotnosti sa članom I/1, članom III/3.b) i članom IV/4. e) Ustava Bosne i Hercegovine i Zakonom o privremenoj zabrani raspolaganja državnom imovinom Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine" br. 18/05, 29/06, 85/06, 32/07, 41/07, 74/07, 99/07, 58/08 i 34/21), te ukazuje na Odluku Ustavnog suda Bosne i Hercegovine broj U-8/19 i s tim u vezi ističe da Bošnjaci kao konstitutivni narod svoj identitet vezuju za Bosnu i Hercegovinu, odnosno da je Bosna i Hercegovina jedna od odrednica njihovog identiteta, koja se ovim zakonom protivustavno napada i negira, čime se istovremeno napada i negira identitet bošnjačkog naroda.

Imajući u vidu navedeno, Vijeće je ocijenilo da se obrazloženje uloženog Amandmana na Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o poljoprivrednom zemljištu po svojoj sadržini ne može smatrati obrazloženjem sa naznakom povrede vitalnog nacionalnog interesa konstitutivnog naroda u smislu Amandmana LXXXII na Ustav Republike Srpske, kojim je dopunjen član 70. Ustava, koje je podnosilac zahtjeva bio obavezan dostaviti uz zahtjev, a što je prema odredbi člana 48. stav 1. alineja 2. Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Srpske, procesna pretpostavka za odlučivanje o prihvatljivosti zahtjeva za zaštitu vitalnog nacionalnog interesa.

Dakle, kako iz navedenog proizlazi, Klub delegata bošnjačkog naroda nije postupio u skladu sa citiranom odredbom člana 48. stav 1. alineja 2. Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Srpske, odnosno nije dostavio obrazloženje zahtjeva za ocjenu vitalnog nacionalnog interesa iz Amandmana LXXXII na Ustav Republike Srpske, kojim je dopunjen član 70. Ustava, zbog čega je Vijeće odlučilo da predmetni zahtjev nije prihvatljiv, jer nisu ispunjene procesne pretpostavke za odlučivanje o tome da li se Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o poljoprivrednom zemljištu broj: 02/1-021-977/22 odnosi na vitalni nacionalni interes bošnjačkog naroda.

Na osnovu izloženog odlučeno je kao u izreci ovog rješenja.

Ovo rješenje donijelo je Vijeće za zaštitu vitalnog interesa u sastavu: predsjedavajuća Vijeća prof. dr Ivanka Marković, predsjednik Suda mr Džerard Selman i sudije: Vojin Bojanić, Amor Bukić i prof. dr Marko Rajčević.

Broj: UV-4/22

18. oktobra 2022. godine

PREDSJEDAVAJUĆA
Vijeća za zaštitu vitalnog
interesa
Ustavnog suda Republike
Srpske
Prof. dr Ivanka Marković s.r.